

Petru BERTEANU

cumsecade
cine nu-i gata e luat cu lopata

Petru Berteanu

CUMSECADE

Cuprins

așa se sfârșește	7
la parter	15
etajul întâi	53
etajul al doilea	85
etajul al treilea	127
etajul al patrulea	163
așa a început	195

aşa se sfârşeste

În ultima oră de mers cu trenul mâncase două pungi cu covrigei sărați și se simțea vinovată, mai mult din inerție. Nu se îngărășa niciodată cu adevărat dar avea conștiința încărcată ori de câte ori făcea ceea ce revistele de specialitate spuneau că e strict interzis. Se simțea vinovată că nu face sport atât cât scrie la carte, că nu bea suficientă apă, că ronțăie în neștire alune sărate și că sigur nu consumă fructe atât cât ar trebui. Nu avea curaj să contabilizeze câte fructe apucă să mănânce într-o săptămână, dar era convinsă că socoteala n-ar fi ieșit cum trebuie. Nu credea în revistele de specialitate, le frunzărea uneori tolănită în pat și ținând deschis numai ochiul cu care vedea mai puțin bine, un exercițiu pe care i-l recomandase cu ani în urmă un oftalmolog bătrân și la care apela cu altă vinovăție, de data asta pentru că neglija mereu să-și înlocuiască primii ochelari, distruși de multă vreme. Mai băntuia și prin niște siteuri pline cu sfaturi utile, care se contraziceau de cele mai multe ori. Își fabricase un fel de model mental al vieții sănătoase pe care îl respecta rar, de care uita des și care îi făcea cu degetul ori de câte ori o apucau durerile de cap sau se simțea sleită, era un fel de cămară întunecoasă din care ieșeau la iveală tot soiul de demoni mici, perversi și induși social. Iar acum încerca să realizeze că toate astea nu mai înseamnă nimic. Că viața ei e un gol peste care nimeni nu mai așază nicio punte. Că în existența ei planificată, cuminte, apăruse o pauză, un tunel despre care putea doar să spere că duce undeva sau că are un sfârșit. Bagajul genetic îi șoptea că avea să depășească cumva, cândva, starea asta și că acum trebuia să-și mobilizeze resursele într-o singură direcție. Era esențial să afle ce s-a întâmplat și atât. Și, în primul rând, să ajungă acolo.

Fata a coborât pe peronul Gării de Nord cu pași obosiți și șovăielnici. Trenul ei întârziase aproape două ore din motive

obscur, timp suficient ca să ajungă în marele oraș în plină dimineață, când peroanele erau măturate de o lumină vie și de câțiva țigani plătiți mizerabil. Nu luase cu ea niciun fel de bagaj pentru că nu avea senzația că face vreo călătorie. Nu se fardase dar își simțea ochii lipicioși și obrajii aspriți de bruma de ațipeală chinuită din tren. Se mișca mecanic pe sandalele ei albe, de care fusese așa mândră cu un an în urmă, când le cumpăraseră din Ungaria, într-o altă viață.

Ieși din gară și dădu două telefoane rapide. Unul acasă, ca să-și anunțe mama că a ajuns, nu cu bine, bine nu mai exista, că a ajuns pur și simplu. Celălalt ca să afle locul exact spre care trebuia să plece. Pe urmă se sui într-un taxi, rosti o adresă și își puse mâinile în poală, într-un fel de abandon. Șoferul dădu din cap, băgă în viteză și spuse, probabil pentru prima oară în acea zi, că se făcea al dracului de cald. Era bătrân, purta un maieu de modă veche pe sub cămașa cu mâneci scurte și avea o privire furișată, căuta parcă în toate direcțiile dușmani ascunși, care nu trebuiau să afle că e pe urmele lor. Pe bordul mașinii lipise două fotografii mici și vechi de nuntă, cu personaje zâmbind neclar și fericit, totuși nu așa de vechi ca să fie de la nunta lui.

Traversară chinuit centrul orașului în timp ce mii de angajați blocau intersecțiile claxonând nervoși sau înghesuindu-se în autobuze ca să ajungă la timp în brațele angajatorilor. Perioada concediilor se apropia de sfârșit. La radio, un animator exuberant voia să-l facă pe un primar de provincie să reproducă numele complicat al unor medicamente și primarul nu reușea asta nici din a patra încercare, fără să-și dea seama că devine din ce în ce mai ridicol și o mulțime uriașă de oameni pironiți în trafic, peste tot în țară, râd de el privind semafoare care trec pe verde enervant de încet. Râse și

taximetristul, aruncând din piept un soi de hârâit uscat. Dar discuția devenea prea lungă și prea complicată, căută altceva și se fixă, în cele din urmă, pe un post care oferea o evaluare doctă a pariurilor sportive.

Ieșiră din zona centrală și trecură pe lângă un parc cu pomi rari și cu iarba deja pălită. Undeva, în mijlocul lui, puteai să vezi câțiva oameni agitați care montau o scenă înconjurată de tot felul de instalații. Pe urmă pătrunseră într-un cartier de blocuri la fel. Bătrânii ieșiseră la cumpărături trăgând după ei cărucioare mici, acoperite cu vinilin și, din când în când, copii ciufuliți pe care nu-i putuseră lăsa singuri în casă. Peste tot se puseseră pe treabă muncitori îmbrăcați cu salopete galbene, spărgeau bucăți mari de asfalt, scormoneau sub ele, scoteau țevi, aduceau țevi. În dreptul unui supermarket florăresele își udau marfa aruncând pe ea apă cu palma, din găleți de plastic. Depășiră partea cu blocuri mai înalte și mai bine întreținute, multe din ele acoperite cu panouri publicitare. Acum erau pe o stradă secundară, cu asfaltul rărit. Clădirile deveniseră mai mici, mai murdare și toate balcoanele erau acoperite de rufe puse la uscat printre care își făcea loc, câteodată, corola unei antene parabolice mici. O școală în anotimpul în care curtea e pustie, o prăvălie de amanet, o secție de poliție, o clinică dentară, o frizerie cu nume italian închisă peste vară sau poate definitiv, altă prăvălie de amanet, o covrigărie. Șoferul coti sec la dreapta, pe urmă iar la stânga, cu privirea furișată mult mai atent ca de obicei pentru că se știa într-un hățiș pe care nu îl străbătea foarte des. Blocurile mici se sfârșiră într-o intersecție aglomerată de tramvaie, pe care oamenii o traversau dezorganizat și periculos în toate direcțiile. Un capăt de linie. Se putea vedea în stânga o piață alimentară modernizată de curând, cu geamuri mate și acoperiș metalizat care frigea deja

privirea și în fața căreia zumzăiau negustori de orice care nu aveau acces înăuntru, dar vindeau mereu totul mai ieftin. La intrarea ei flutura steagul Uniunii Europene.

Făcură la stânga și fata descoperi, privind printre pleoape, un cartier mai vechi, cu mai multă verdeată și mai puține panouri publicitare, cu clădiri care aveau altă arhitectură, deși erau marcate strident de felul cum trecuseră anii prin materialele proaste cu care fuseseră finisate. După o jumătate de minut mașina opri chiar după o stație de autobuz și taximetristul îi arătă un bloc de peste drum. Acolo era, trebuia să traverseze dacă nu voia să meargă până în Ștrandului, ca el să poată întoarce pe celălalt sens. Fata aprobă dând din cap scurt, de mai multe ori. Îi era indiferent. Plăti, se dădu jos și traversă cu pași mici și iresponsabili, stârnind, undeva în dreapta, un claxon inutil. Încercă să deschidă ochii mai mult și văzu că o femeie înaltă, probabil polițista, aștepta în fața blocului.

Femeia se îmbrăcase cu blugi subțiri și o bluză lungă de in. Era blondă, înaltă și își împingea umerii înainte puțin nefiresc, ca și cum ar fi dus în spate un rucsac știut doar de ea. Ținea în mână stângă un telefon mic pe care îl freca între degete, așa cum faci cu niște mătănii. Îi întinse cealaltă mână privind-o puțin încurcată sau rezervată, părea că nu știe în care buzunar să ascundă tonul oficial pe care era obișnuită să-l folosească de obicei. Se prezentă cu un nume pe care fata deja îl știa, o întrebă dacă a apucat să se odihnească pe drum, pe urmă arătă cu capul clădirea de lângă ele. Un bloc cu patru etaje și cu parterul acoperit în bună parte de plante agățătoare, care se ofileau spre arămiu închis.

– Aici a fost. L-am găsit ieri noapte, trecea un echipaj și a auzit zgomotul... În mod normal aș fi vrut să ne cunoaștem la secție, să...

Fata o întrerupse, ridicând o palmă foarte albă în sus.

– E bine așa, am vrut neapărat să văd. Cred că de la el m-am molipsit cu asta... Ideea că doar privirea te pune în legătură cu oamenii, cu locurile... Dacă știi să privești. Unele lucruri nu pot fi imaginate, pur și simplu. În scurt timp trebuia să vin și eu să stau aici. Și, oricum, trebuia să știu unde...

Polițista aprobă din cap și tăcu două clipe.

– Logodnica?

– Nu, nu știu. Eram amândoi... împreună.

– Ai ultimul număr la care apucase să sune. Și te suna des... De asta te-am apelat prima... Are familie?

– Are doar mamă, cardiacă rău, nu puteam s-o aduc aici... așa. Unde a fost găsit?

Polițista o luă de mână mai hotărâtă și o conduse spre o laterală a blocului pe care se înșiruiau ferestre mici, probabil de la baie, și câteva mai mari și mai prăfuite, de pe paliere. Unul din geamurile de la ultimul etaj aproape că dispăruse, mai rămăsese din el doar o așchie de sticlă înconvoiată care atârna ca un steguleț toropit în colțul din stânga sus. Îi arată un spațiu dintre blocuri, cu pământ bătătorit și câteva tufe răzlețe. Niște furnici mari alergau de colo-colo, ieșind și intrând pe lângă tulpini.

– A căzut aici, acum nu mai sunt semnele lăsate de noi...

Fata nu putea să plângă, nici să vorbească prea legat nu se simțea în stare. Privea locul cu ochiul mai slab închis iar, din reflex.

– Pare așa oarecare. E... Dar nu putea să se arunce. A alunecat, l-a împins cineva?

Polițista oftă. Telefonul îi vibra sec și nebăgat în seamă de câteva ori, ca și cum ar fi ținut în palma închisă un greiere

mare și nemulțumit. Încercă să frazeze cât mai cald și mai implicat cu puțință.

– Sunt șapte martori care au văzut scena din diverse unghiuri și toți confirmă că s-a aruncat. În ciuda orei, era lume destulă acolo pentru că fusese ceva scandal. Ăla nu e etajul lui. A fost o ceartă, încă nu e clar... Oricum, cercetăm totul atent.

– Nu putea! Tocmai vorbiserăm, mă aștepta. Trecea printr-un moment bun...

Cealaltă se decise brusc.

– Hai să nu mergem acum la secție. Hai să bem o cafea aici aproape, să povestești mai mult, da? Poate povestesc și eu. Știi că l-am cunoscut?

Nu așteptă un răspuns. Folosi în sfârșit telefonul și chemă o mașină, cu alt ton, surprinzător de detașat și de ferm.